

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. VŠEOBECNÁ ČASŤ

Nedostatok študentov na vysokých školách v prioritných odboroch spojených so starnutím populácie a so zmenami na trhu práce je vážne riziko pre budúcnosť trhu práce na Slovensku. Odporúča sa po preskúmaní zaviesť stabilizačné opatrenie vo forme stabilizačnej pôžičky, ktorého cieľom bude stabilizovať študentov vybraných študijných programov skupín študentov vysokých škôl, ktorí štúdiom zvoleného študijného programu vysokej školy získajú kvalifikačný predpoklad na výkon povolania ohrozeného nedostatkom pracovných síl v Slovenskej republike (ďalej len „nedostatkové regulované povolanie“). Nedostatkové regulované povolania budú každoročne zverejnené v zozname nedostatkových povolaní a určí ich ministerstvo v spolupráci s ďalšími príslušnými rezortmi.

Pôžička pre vybrané skupiny študentov konkrétnych študijných odborov alebo ich kombinácií by mala prispieť k motivácii absolventov vysokých škôl po skončení štúdia vykonávať povolanie, na ktorého výkon sa pripravovali štúdiom na vysokej škole v Slovenskej republike. Poskytovanie pôžičky by bolo z pohľadu administrácie zabezpečované Fondom na podporu vzdelávania (ďalej len „fond“).

Fond má definovanú hlavnú činnosť poskytovanie pôžičiek študentom a pedagógom a teda má spôsobilosť zabezpečovať súvisiacu administratívu, dlhodobé sledovanie plnenia zmlúv o pôžičke, komunikáciu so študentmi a pedagógmi, prípadné vymáhanie splácania pôžičiek a podobne. Z tohto dôvodu je fond vnímaný ako vhodný administrátor, ktorý by s dodatočnou podporou formou dotácií zvládol administráciu nového druhu pôžičky. Neodporúča sa zabezpečenie poskytovania stabilizačnej pôžičky prostredníctvom vysokých škôl, vzhľadom na predpokladanú administratívnu náročnosť uvažovaného nástroja a požadované odborné a IT zázemie administrátora.

Fond poskytne študentovi stabilizačnú pôžičku počas jeho štúdia, pričom ak absolvent bude po určený čas vykonávať nedostatkové regulované povolanie, na ktoré sa pripravoval štúdiom na vysokej škole, zníži sa mu podľa podmienok určených zákonom nesplatená časť istiny pôžičky. Nedostatkové regulované povolania budú zverejnené v zozname nedostatkových povolaní.

Predpokladom implementácie nového druhu pôžičky (stabilizačná pôžička) je legislatívna úprava v zákone č. 396/2012 Z. z o Fonde na podporu vzdelávania v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o fonde“). Upravený by mal byť objem finančných prostriedkov určených na poskytovanie pôžičiek a podmienky pre fond na ich použitie vrátane výnosov z nich, trvanie sociálnej podpory vybranej skupiny študentov, podmienky oprávnenosti študenta, termíny, do ktorých je možné doručiť žiadosť o stabilizačnú pôžičku v príslušnom akademickom roku a osobitné podmienky pre odklad splátok. Ďalšie podmienky poskytnutia stabilizačnej pôžičky budú rovnaké ako pri pôžičke pre študentov poskytovanej fondom v súčasnosti.

Finančné prostriedky na pôžičky a ich správu poskytne Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky formou dotácie zo svojej rozpočtovej kapitoly.

Návrh zákona predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy a pozitívne sociálne vplyvy. Návrh zákona nepredpokladá vplyvy na podnikateľské prostredie, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi a s právom Európskej únie.

Účinnosť návrhu zákona sa navrhuje od 1. júna 2019.